

Vastuvõtmise kuupäev : 03/07/2024

Anonüümseks muudetud versioon

Kokkuvõte

C-296/24 - 1

Kohtuasi C-296/24 [Jouxy]ⁱ

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

26. aprill 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Cour de cassation (Luksemburgi kassatsioonikohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

25. aprill 2024

Kassaatorid:

SM

PX

Vastustaja:

Caisse pour l'avenir des enfants

1. FAKTILISED ASJAOLUD

- SM on piirialatöötaja, kes töötab Luksemburgis. Tema elukoht on Prantsusmaal ning ta elab seal koos abikaasa PX ja tema lapsega. Abikaasa tegeleb ka tasustatud tegevusega ja saab lapse eest elatist 250 eurot kuus, mida maksab lapse bioloogiline isa. Laps saab kõrgharidusstipendiumi.
- SM sai teatava aja vältel oma abikaasa lapse eest peretoetust, mida maksis vastustaja Caisse pour l'avenir des enfants (laste tuleviku kassa).

ⁱ Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

- 3 Seejärel võeti see toetus temalt ära tagasiulatuvalt alates 1. augustist 2016 põhjendusel, et last ei saa muudetud Luksemburgi sotsiaalkindlustusseadustiku (code de la sécurité sociale) artiklite 269 ja 270 alusel enam pidada tema pere liikmeks.

Vaidluse taust

- 4 Conseil arbitral de la sécurité sociale (sotsiaalkindlustuse lepituskomisjon) rahuldab kaebuse ja otsustas, et SM-ile tuleb peretoetust edasi maksta.
- 5 Conseil supérieur de la Sécurité sociale (kõrgem sotsiaalkindlustuskomisjon) muutis esimeses kohtuastmes tehtud kohtuotsuse apellatsiooniasemes ära ja kinnitas, et peretoetus tuleb ära võtta.
- 6 Cour de cassationile (kassatsioonikohus) on nüüd esitatud kassatsioonkaebus apellatsiooniasemes tehtud kohtuotsuse peale.

Apellatsiooniasemes tehtud kohtuotsus, mis on vaidlustatud

- 7 23. juuli 2016. aasta seadusega, mis jõustus 1. augustil 2016, muudeti sotsiaalkindlustusseadustikku, jättes abikaasa või partneri lapsed selle artiklis 270 määratletud mõistest „pereliige“ välja. Euroopa Kohus otsustas oma 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsuses (Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269), et „peretoetus, mis on seotud piirialatöötaja töötamisega liikmesriigis, kujutab endast sotsiaalset soodustust [liidu õiguses]“ (punkt 23) ning liidu õigusega „on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt võivad piirialatöötajad saada peretoetust, mis on seotud nende töötamisega selles liikmesriigis, üksnes oma laste eest, kuid mitte abikaasa laste eest, kes nendest töötajatest ei põlvne, ent *keda nad ülal peavad*, samas kui kõigil selles liikmesriigis elavatel lastel on õigus seda toetust saada“ (punkt 71).
- 8 Vaidlustatud kohtuotsuses on eitatud igasugust diskrimineerimist, sest sellega võib tegemist olla ainult juhul, kui piirialatöötaja võib liidu õiguse alusel nõuda niisugust sotsiaaltoetust nagu peretoetus oma abikaasa lapse eest, kellega tal ei ole põlvnemissuhet.
- 9 See õigus eeldab aga, et piirialatöötaja tõendab, et ta peab oma abikaasa last ülal. Niisuguse tõendamise nõudmine ei ole võrreldes Luksemburgis elavate töötajatega kaudse diskrimineerimise allikas. Euroopa Kohus on täpsustanud, et ülalpeetava pereliikme staatus tuleneb *faktilisest olukorrast*, „mille hindamine on liikmesriigi ja vajaduse korral liikmesriigi kohtute ülesanne, [...] ilma et oleks vaja kindlaks teha põhjused, miks piirialatöötaja üliõpilase ülalpidamises osaleb, või arvutada välja osalemise täpne ulatus“ (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 60, ning 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50).

- 10 Kohus peab seega selgitama välja, kas taotleja peab oma abikaasa last ülal. Kohtupraktikast tuleneb, et seda ei tõenda automaatselt ühise elukoha olemasolu ega isegi asjaolu, et isa ei maksa elatist. Asja sisuliselt arutavad kohtud peavad kontrollima konkreetselt asjaomase isiku esitatud tõendavaid asjaolusid.
- 11 Põhimõtteliselt panustab kumbki bioloogiline vanem ühiste laste ülalpidamisse ja kasvatamisse vastavalt enda ja teise vanema vahenditele ja laste vajadustele ning vanemate lahkumineku korral omandab panus nende ülalpidamisse ja kasvatamisse elatise vormi, mida üks vanem olenevalt juhtumist teisele maksab. Käsitletaval juhul tegeleb bioloogiline ema PX kutsetegevusega, millest ta saab tulu. Bioloogiline isa tegeleb samuti kutsetegevusega ja ema saab sellest tulust lapsele indekseeritavat elatist 250 euro ulatuses kuus.
- 12 Kasuisa SM-i esitatud tõendid, sh perekonna televiisori ostu kohta, kinnisvaralaenu tasumise ajakava, õppestipendium, mida CEDIES lapsele maksab, ja tulumaksuteade, tõendavad küll leibkonna kulusid, kuid ei tõenda, et SM peab last ülal, eelkõige võttes arvesse objektiivseid asjaolusid, mille kohaselt tagavad lapse ülalpidamise tema bioloogilised vanemad.

2. KASSATSIOONKAEBUSE VÄITED

ESIMENE VÄIDE

Esimene väiteosa: lai tõlgendamine

- 13 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on töötaja pereliikme staatus mõiste, mille suhtes kohaldatakse „põhimõte[t], mille kohaselt [tuleb] liidu aluseks olevat töötajate vaba liikumist käsitlevaid õigusnorme [...] tõlgendada laialt“ (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58, ning 18. juuni 1987. aasta kohtuotsus Lebon, 316/85, EU:C:1987:302, punktid 21–23). Seda põhimõtet kohaldades on Euroopa Kohus otsustanud, et „[p]iirialatöötaja ülalpeetava pereliikme staatus“ ei tähenda „õigust ülalpidamisele“, vaid tegemist on „faktilise olukorraga“, kusjuures see staatus võib „seega juhul, kui see puudutab töötaja abikaasa või [registreeritud] elukaaslase lapse olukorda, tuleneda objektiivsetest asjaoludest, nagu töötaja ja üliõpilase ühine elukoht, ilma et oleks vaja kindlaks teha põhjused, miks piirialatöötaja üliõpilase ülalpidamises osaleb, või arvutada välja osalemise täpne ulatus“ (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punktid 58 ja 60).
- 14 Vaidlustatud kohtuotsuses on aga valitud „pereliikme“ staatuse kitsendav tõlgendus, otsustades, et laps elab SM-i elukohas ja et viimane panustab tõesti „leibkonna kuludesse“, kuid et see ei tõenda tema osalemist leibkonnas elava lapse ülalpidamises, sest lapse ülalpidamisse panustasid ka (või olid suutelised panustama) lapse bioloogilised vanemad.

- 15 Tehes niisuguse otsuse, seadis apellatsioonikohus SM-i panuse olemasolu sõltuvusse „selle panustamise põhjustest“ (st kas see panustamine on seotud bioloogiliste vanemate tegematajätmisega või mitte) ja hinnangust selle „ulatusele“, rikkudes nii Euroopa Kohtu praktikat.
- 16 Õiguslike kahtluste vältimiseks tuleks Euroopa Kohtule esitada järgmine küsimus: *„Kas põhimõttega, mille kohaselt tuleb õigusnorme, milles on sätestatud töötajate vaba liikumine, mis on üks liidu alustalasid, tõlgendada laialt (kohtuotsus Depesme jt, [...] punkt 58), on vastuolus see, kui liikmesriigi õigusnorme tõlgendatakse nii, et piirialatöötajad ei või saada peretoetust seoses sellega, et nad teevad tööd selles liikmesriigis, oma abikaasade laste eest, kui nendel lastel on ühine elukoht piirialatöötajaga ja ta panustab selle leibkonna kuludesse, millesse laps kuulub, ning seda põhjendusel, et lapse bioloogilised vanemad panustavad samuti tema ülalpidamisse?“*

Teine väiteosa: diskrimineerimine

- 17 Tõlgendades piirialatöötaja pereliikme staatust niiviisi kitsendavalt, samas kui kõikidel asjaomasel liikmesriigis elavatel lastel on õigus seda toetust saada, eiras apellatsioonikohus ka otsese ja kaudse diskrimineerimise keelu põhimõtet.
- 18 Õiguslike kahtluste vältimiseks tuleks Euroopa Kohtule esitada järgmine küsimus: *„2. Kas ELTL artikli 45 punktide 1 ja 2 tulenevate töötajate vaba liikumise põhimõtte ja diskrimineerimise keeluga ning määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 1 punktiga i ja artikliga 67, koostoimes määruse nr 492/2011 artikli 7 lõikega 2 ja direktiivi 2004/38/EÜ artikli 2 punktiga 2, on vastuolus see, kui liikmesriigi õigusnorme tõlgendatakse nii, et piirialatöötajad ei või saada peretoetust seoses sellega, et nad teevad tööd selles liikmesriigis, oma abikaasade laste eest, kui nendel lastel on ühine elukoht piirialatöötajaga ja ta panustab selle leibkonna kuludesse, millesse laps kuulub, ning seda põhjendusel, et lapse bioloogilised vanemad panustavad samuti tema ülalpidamisse, samas kui kõikidel lastel samas olukorras, kes elavad selles liikmesriigis, on õigus seda toetust saada?“*

Kolmas väiteosa: ühetaolise tõlgendamise vajadus

- 19 Kui Euroopa Kohus kinnitab, et töötaja panustamine lapse ülalpidamisse on „faktiline olukord“, siis tahab ta sellega öelda, et panustamine, mille suhtes kohaldatakse laia tõlgendamise põhimõtet, ei tähenda „õigust“ ülalpidamisele, ja rõhutab vajadust lähtuda selle panustamise hindamisel „objektiivsetest asjaoludest“, et saavutada „liidu õiguse ühetaoline“ kohaldamine selles küsimuses (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58, ning 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50).
- 20 Järeldades sellest kohtupraktikast, et töötaja panustamine lapse ülalpidamisse kuulub faktilise olukorra suveräänse hindamise valdkonda, milleks on nii Euroopa Kohtu kui ka Cour de cassationi (kassatsioonikohus) arvates pädevad asja

sisuliselt arutavad kohtud, on vaidlustatud kohtuotsuses esitatud ilmselgelt vale tõlgendus. Asja sisuliselt arutavate kohtute suveräänne hindamine on ühetaolise tõlgendamise puudumise sünonüüm ja vastuolus liidu õiguse ühetaolise tõlgendamisega, mida Euroopa Kohus soovib saavutada. Tehes niisuguse otsuse, rikkus apellatsioonikohus liidu õiguse ühetaolise tõlgendamise nõuet.

- 21 Õiguslike kahtluste vältimiseks tuleks Euroopa Kohtule esitada järgmine küsimus: „*Kas EL õiguse ühetaolise kohaldamise nõudega (1. veebruari 1972. aasta otsus kohtuasjas 49-71..., 1. veebruari 1972. aasta otsus kohtuasjas 50/71) on vastuolus see, kui piirialatöötaja pereliikme staatust ja konkreetsemalt töötaja panust oma abikaasa lapse ülalpidamisse, mille suhtes kohaldatakse seda ühetaolise tõlgendamise nõuet (kohtuotsus... Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, punkt 50), lastakse suveräänselt hinnata asja sisuliselt arutavatel kohtutel, ning seega see, kui Cour de cassation (kassatsioonikohus) ei taga selle mõiste ühetaolist kohaldamist?*“

Neljas (täiendav) väiteosa: eelotsusetaotluse asjakohasus

- 22 Eespool sõnastatud eelotsuse küsimused on vaja esitada, kui Cour de cassation (kassatsioonikohus) kavatses lükata esimese väite kolm osa tagasi. Õigusvastane keeldumine esitada eelotsuse küsimus annab võimaluse esitada tegevusetuse tõttu kaebuse ja kujutab endast EIÕK artikli 6 rikkumist.

TEINE VÄIDE: EUROOPA INIMÕIGUSTE KONVENTSIOONI RIKKUMINE

- 23 EIÕK protokoll nr 12 artikkel 1 ja EIÕK artikkel 14 on õiguse suhtes sotsiaaltoetustele kohaldatavad. Selle hindamisel, kas esineb diskrimineerimine nende sätete tähenduses, annab EIK Euroopa Kohtu järeldustele „väga veenva väärtuse“. Viimane on aga juba tuvastanud, et paljud Luksemburgi õigusnormid on piirialatöötajate suhtes diskrimineerivad (näiteks 20. juuni 2013. aasta kohtuotsus Giersch jt (C-20/12, EU:C:2013:411) või 14. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Bragança Linares Verruga jt (C-238/15, EU:C:2016:949) või 10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Aubriet (C-410/18, EU:C:2019:582)). Piirialatöötaja „pereliikme“ staatuse kitsendava tõlgenduse valimisega siin on vaidlustatud kohtuotsuses toime pandud järjekordne õigusvastane diskrimineerimine piirialatöötajate ja riigis elavate töötajate vahel, mis kujutab endast kaudset diskrimineerimist kodakondsuse alusel ega rajane õiguspärasel kriteeriumil. Tehes niisuguse otsuse, on apellatsioonikohus rikkunud eespool viidatud õigusnorme.

3. COUR DE CASSATIONI (KASSATSIOONIKOHUS) ANALÜÜS

Euroopa Liidu õiguse tõlgendamine

- 24 Oma 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsuses Caisse pour l'avenir des enfants (C-802/18, EU:C:2020:269) seadis Euroopa Kohus piirialatöötaja õiguse puhul

saada peretoetust oma abikaasa – või registreeritud elukaaslase – lapse eest, kellega tal ei ole põlvnevussuhet, tingimuseks selle tõendamise, et ta vastab tingimusele, et ta *peab seda last ülal*.

- 25 Mõistet „*ülal pidama*“ kasutas Euroopa Kohus kohe alguses, et otsustada, et piirialatöötaja võib saada riigi toetust sotsiaalse soodustusena, käsitletaval juhul rahalist abi kõrgharidusõpinguteks omaenese lapse eest, kui ta peab seda last endiselt ülal (26. veebruari 1992. aasta kohtuotsus Bemini, C-3/90, ECLI:EU:C:1992:89, punktid 25 ja 29; 8. juuni 1999. aasta kohtuotsus Meeusen, C-337/97, ECLI:EU:C:1999:284, punkt 19; 14. juuni 2012. aasta kohtuotsus Euroopa Komisjon vs. Madalmaad, C-542/09, ECLI:EU:C:2012:346, punkt 35, ning 20. juuni 2013. aasta kohtuotsus Guirsch, C-20/12, ECLI:EU:C:2013:411, punkt 39), ilma et nendes kohtuotsustes oleks seda mõistet määratletud.
- 26 Seejärel täpsustas Euroopa Kohus – ikka sotsiaalse soodustuse raames, milleks on abi kõrgharidusõpinguteks, kuid seoses lapsega, kellel ei ole piirialatöötajaga põlvnevussuhet, – väljendi „*ülal pidama*“ tähendust, märkides kõigepealt, et see „*ei tähenda õigust ülalpidamisele*“ (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58), ning lisas siis, et „*ülalpeetava pereliikme staatus tuleneb faktilisest olukorrast. Tegemist on sellise pereliikmega, kelle toetuse tagab töötaja, ilma et oleks vaja kindlaks teha toetuse vajamise põhjusi ega hinnata, kas asjaomane isik suudaks tasustatud tegevusega end ise ülal pidada*“ (punktid 58 ja 59). Ta järeldas, et „*ülalpeetava pereliikme staatus tuleneb faktilisest olukorrast, mille hindamine on liikmesriigi ja vajaduse korral liikmesriigi kohtute ülesanne. Piirialatöötaja ülalpeetava pereliikme staatus võib seega juhul, kui see puudutab töötaja abikaasa või [registreeritud] elukaaslase lapse olukorda, tuleneda objektiivsetest asjaoludest, nagu töötaja ja üliõpilase ühine elukoht, ilma et oleks vaja kindlaks teha põhjused, miks piirialatöötaja üliõpilase ülalpidamises osaleb, või arvutada välja osalemise täpne ulatus*“ (punkt 60).
- 27 Seejärel on Euroopa Kohus „*ülalpidamise*“ kriteeriumi kohaldanud küsimuse suhtes, kas piirialatöötaja võib saada peretoetust lapse eest, kellega tal ei ole põlvnevussuhet, märkides oma kohtulahendi põhjendustes, et „*piirialatöötaja lapseks, kes võib kaudselt saada viimati nimetatud sättes mainitud sotsiaalseid soodustusi, tuleb pidada mitte üksnes last, kes sellest töötajast põlvneb, vaid ka töötaja abikaasa või registreeritud elukaaslase last, kui töötaja peab seda last ülal. Euroopa Kohtu seisukoha järgi tuleneb viimati nimetatud nõue faktilisest olukorrast, mida peab hindama haldusasutus ja vajaduse korral liikmesriigi kohtud asjaomase isiku esitatud tõendite alusel, ilma et oleks vaja kindlaks teha ülalpidamises osalemise põhjused või arvutada välja osalemise täpne ulatus*“ (2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50). Euroopa Kohus täpsustas tegelikult, et „*et lapse bioloogiline isa ei maksa lapse emale elatist. Seega näib, et FV, kes on HY ema abikaasa, peab seda last ülal, ent seda tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kontrollida*“ (punkt 52).

- 28 Euroopa Kohus on veel leidnud, et „*mõiste piirialatöötaja „pereliige“*“, kes võib määruse nr 492/2011 artikli 7 lõike 2 alusel kaudselt tugineda võrdsele kohtlemisele, vastab mõistele „*pereliige*“ direktiivi 2004/38 artikli 2 punkti 2 tähenduses, mis hõlmab abikaasat või partnerit, kellega liidu kodanik on sõlminud registreeritud kooselu, alanejaid lähisugulasi, kes on alla 21aastased, või ülalpeetavad, ning abikaasa või partneri alanejaid sugulasi. Siinkohal võttis Euroopa Kohus arvesse eelkõige direktiivi 2014/54 põhjendust 1, artiklit 1 ning artikli 2 lõiget 2“ (punkt 51).
- 29 Cour de cassation (kassatsioonikohus) järeldab väitest, et väljend „*ülal pidama*“ tuleneb faktilisest olukorrast, et tegemist ei ole puhtalt faktilise mõistega, mida Euroopa Kohus ja Cour de cassation (kassatsioonikohus) ei kontrolli, vaid et selle sõnastuse eesmärk on rõhutada, et seda väljendit hinnatakse väljaspool lapse igasugust õigust ülalpidamisele (vt 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58).
- 30 Seejärel järeldab Cour de cassation (kassatsioonikohus) eelnevast, et mõiste „*ülal pidama*“ sotsiaalsete soodustuste saamist käsitleva regulatsiooni raames kujutab endast Euroopa Liidu õiguse autonoomset mõistet, mida tuleb kohaldada ja tõlgendada ühetaoliselt.
- 31 Niisugune ühetaoline tõlgendamine ei ole aga praegu tagatud, lähtudes küsimustest, mis arutelu käigus kerkivad.
- 32 Sellega seoses peab Cour de cassation (kassatsioonikohus) ka vastama küsimusele, missuguse ulatusega on näide, mis on toodud 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsuses Depesme jt (C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 60) „*[objektiivsete asjaolude kohta], nagu töötaja ja üliõpilase ühine elukoht*“, mis puudutab esiteks küsimust, kas seda on mainitud lihtsalt näitena või vastupidi tingimusena, millisel juhul tekib küsimus, kas tegemist on piisava tingimuse või vajaliku tingimusega, ning teiseks küsimust, kas ühise elukoha rahastamise viis on oluline selles mõttes, et tuleb selgitada välja, kas piirialatöötaja panustab osaliselt või täielikult sellesse rahastamisse.
- 33 Lapse nende vajaduste osas, mida tuleb arvesse võtta ja mida piirialatöötaja rahuldab, peab Cour de cassation (kassatsioonikohus) vastama küsimusele, kas arvesse peavad tulema ainult lapse toidu- ja elementaarsed elulised vajadused (toit, rõivad, eluase, haridus jms) või üldiselt kõik ükskõik missugused kultused, sh vaba aja veetmise või lihtsalt mugavusega seotud kulutused (mobiiltelefon, restoranid, juhiluba jne) või isegi ekstravagantsed, toredus- või luksuskulutused (korrapärane elektroonikaseadmete ost, puhkused kaugetes maades jms), mis on mõeldud selleks, et tagada teatav elatustase.
- 34 Mis puudutab viisi, kuidas piirialatöötaja last ülal peab, siis Cour de cassationil (kassatsioonikohus) on tekkinud küsimus, kas piirialatöötaja panus lapse ülalpidamisse peab esinema otse lapsele tehtavate rahaliste maksete vormis või võib see esineda lapse huvides tehtavate kulutuste vormis. Seejuures tekib

küsimus, kas kulutus peab olema tehtud – nagu näib olevat väidetud Parquet générali (peaprokuratuur) järeldustes – konkreetselt ja isegi eranditult lapse huvides või arvesse tulevad kulutused, mis on tehtud kitsama perekonna üldistes huvides (kinnisvaralaenu kuumaksed, üür, ühiselt kasutatava varustuse ost jms). Konkreetse viisi osas tekib ka küsimus, kas kulutused, mille piirialatöötaja teeb lapse ülalpidamiseks, peavad olema tehtud teatava korrapärasuse või perioodilisusega (kinnisvaralaen, üür, elektri- ja küttekulud, telefoniarved jms) või tuleb kõne alla ka üksikkulutuste (juhuslikud rõivaste ostud jms) arvessevõtmine. Lõpuks – võttes teadmiseks, mida Euroopa Kohus on täpsustanud, et faktilise olukorra hindamisel ei ole vaja kindlaks teha põhjused, miks piirialatöötaja üliõpilase ülalpidamises osaleb, või arvutada välja osalemise täpset ulatust (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 60, ning 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50) –, tekib Cour de cassationil (kassatsioonikohus) küsimus, kas arvesse tuleb võtta ükskõik kui väikest panustamist võib peab see olema teataval märkimisväärsel tasemel ja sel viimasel juhul, kas seda kriteeriumi tuleb hinnata, võttes arvesse lapse vajadusi või piiriala töötaja majanduslikku olukorda.

- 35 Küsimusi võib tekitada ka vahendite päritolu, sest teatavatel juhtudel on piirialatöötajal oma abikaasa või registreeritud elukaaslasega, kes on lapse vanem, ühine pangakonto, mida on kasutatud nende kulutuste tegemiseks, millele on kohtumenetluses tuginetud selle tõendamiseks, et lapse „ülalpidamise“ tingimus on täidetud, kuid raha sellele kontole ei tule ainult temalt ja ta ei tõenda, mil määral tuleb raha sellele kontole temalt – millisel juhul tekib küsimus, kas panus lapse vajadustesse pärineb piirialatöötajalt.
- 36 Cour de cassationil (kassatsioonikohus) on tekkinud veel küsimus, millise ulatusega on täpsustus, mille Euroopa Kohus on teinud 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsuses Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 62), juhtides tähelepanu, et „*liidu seadusandja leiab, et eeldatavasti on lapsed igal juhul kuni 21aastaseks saamiseni ülalpeetavad*“: kas iga alla 21aastast last tuleb ainuüksi selle vanusetingimuse tõttu või kombineerituna muude teguritega pidada lapseks, kelle vajadusi on piirialatöötaja rahuldanud.
- 37 Seejärel tuleb vastata küsimusele, mis puudutab vanemate panustamist lapse vajadustesse. Neil on seaduse kohaselt lapse ülalpidamise kohustus – vastupidi piirialatöötajale, kellel niisugust kohustust ei ole. Piirialatöötaja puhul tuleb seoses lapse „ülalpidamise“ kriteeriumiga vastupidi hinnata faktilisi asjaolusid. Tekib seega küsimus, kas piirialatöötaja panustamise välistamiseks piisab vanemate ülalpidamiskohustuse olemasolu ja ulatuse tuvastamisest või on lisaks tarvis veenduda, et vanemate ülalpidamiskohustus on kindlaks määratud sobivas summas ja nad täidavad tõesti oma ülalpidamiskohustust, mistõttu piirialatöötaja täiendav panus ei ole vajalik. Kui niisugust abi tegelikult ei maksta, tekib küsimus, kas on vaja kontrollida, kas piirialatöötaja abikaasa või registreeritud elukaaslane vähemalt püüdis võtta sundtäitmismeetmeid ja kas lõpuks korvab piirialatöötaja panus ühe vanema tegematajätmise. Seoses selle ülalpidamisabi ja

küsimusega, kas selle summa on määratud kindlaks sobival tasemel, võib mõju avaldada kindlaks määramine kohtu poolt või lepinguga. Need aspektid võivad olla seotud eespool mainitud küsimusega, milliseid kulusi lapsele tuleb arvesse võtta. Kui arvesse tulevad üksnes kulusid lapse ülalpidamiseks ja tema peamiseks elulisteks vajadusteks, katab vanemate ülalpidamiskohustus põhimõtteliselt need vajadused, mistõttu ei ole niisuguste vajaduste rahuldamiseks tarvis piirialatöötaja täiendavat või lisapanust.

- 38 Seoses suhetega, mis lapsel on oma teise vanemaga, tuleb veel vastata küsimusele, kas asjakohane on analüüsida korda, mille kohaselt elab laps vaheldumisi oma ühe ja teise vanema juures, sest ulatusliku suhtlus- ja majutusõiguse või jagatud elukoha tõttu võib teisel vanemal olla põhimõtteliselt tarvis täita oma ülalpidamiskohustusi suuremal määral mitterahaliselt, mistõttu on võimalik vajadus, et lapse vajadusi rahuldab piirialatöötaja, väiksem.
- 39 Kõiki neid küsimusi tuleb põhimõtteliselt analüüsida, lähtudes töötajate vaba liikumist käsitlevate õigusnormide laia tõlgendamise põhimõttest (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Despeme jt, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58) ja seega niisuguse laia tõlgendamise võimalikest piiridest.
- 40 Nende kaalutluste tõttu esitab Cour de cassation (kassatsioonikohus) Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse.

4. EELOTSUSE KÜSIMUSED

- 41 Cour de cassation (kassatsioonikohus) esitab järgmised küsimused:

1a. Kas mõistet „[last] ülal pidama“, millest tuleneb pereliikme staatus Euroopa Liidu õigusnormide tähenduses ja niisugusena, nagu see tuleneb Euroopa Kohtu praktikast töötajate vaba liikumise raames ja küsimuses, kas piirialatöötajal on õigus saada seoses liikmesriigis töötamisega sotsiaalne soodustus tema abikaasa või registreeritud elukaaslase lapse eest, kellega tal ei ole põlvnevussuhet, tuleb üksi või koostoimes põhimõttega, mille kohaselt tõlgendatakse töötajate vaba liikumise tagavaid õigusnorme laialt, tõlgendada nii, et see ülalpidamine esineb ja annab õiguse saada sotsiaalset soodustust

- ainuüksi tänu abielule või registreeritud kooselule piirialatöötaja ja lapse vanema vahel;
- ainuüksi tänu piirialatöötaja ja lapse ühisele elukohale;
- ainuüksi tänu sellele, et piirialatöötaja kannab üldiselt ükskõik missuguse kulutuse lapse huvides, kuigi
 - o see katab muid vajadusi kui põhilised elulised või ülalpidamisvajadused;

- o see tehti kolmandale isikule ja laps saab sellest kasu ainult kaudselt;
- o see on tehtud eranditult või konkreetselt lapse huvides, kuid toob kasu kogu leibkonnale;
- o see on ainult juhuslik;
- o see jääb alla vanemate panuse;
- o see on lapse vajadusi arvestades üksnes tähtsusetu;
- ainuüksi tänu sellele, et kulutused tehakse piirialatöötaja ja tema abikaasa või registreeritud elukaaslase (kes on lapse vanem) ühiselt kontolt, võtmata arvesse seal olevate vahendite päritolu;
- ainuüksi tänu sellele, et laps on alla 21aastane?

1b. Kas juhul, kui vastus esimesele küsimusele on eitav, tuleb mõistet „*ülal pidama*“ tõlgendada nii, et see ülalpidamine esineb ja annab seega õiguse saada sotsiaalset soodustust, kui kaks või enam nendest asjaoludest on tuvastatud?

2. Kas mõistet „*[last] ülal pidama*“, millest tuleneb pereliikme staatus Euroopa Liidu õigusnormide tähenduses ja niisugusena, nagu see tuleneb Euroopa Kohtu praktikast töötajate vaba liikumise raames ja küsimuses, kas piirialatöötajal on õigus saada seoses liikmesriigis töötamisega sotsiaalne soodustus tema abikaasa või registreeritud elukaaslase lapse eest, kellega tal ei ole põlvnevussuhet, tuleb üksi või koostoimes põhimõttega, mille kohaselt tõlgendatakse töötajate vaba liikumise tagavaid õigusnorme laialt, tõlgendada nii, et seda ülalpidamist ei esine ja seega on õigus saada sotsiaalset soodustust välistatud

- ainuüksi seetõttu, et lapse vanematel on ülalpidamiskohustus, olenemata
 - o sellest, kas elatisenõue on kindlaks määratud kohtu poolt või lepinguga;
 - o sellest, millises summas see elatisenõue on kindlaks määratud;
 - o sellest, kas elatist maksuma kohustatud isik maksab tõesti seda elatist;
 - o sellest, kas piiriala töötaja panus korvab lapse ühe vanema tegematajätmise;
- ainuüksi seetõttu, et laps viibib suhtlus- ja majutusõiguse kasutamise või vahelduva elukoha või muu korra raames perioodiliselt teise vanema juures?